

ความรู้ และ ทักษะ คำนวณประชากรศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษาชั้นปี่สุดท้าย
ในเขตนครหลวงกรุงเทพ ธนบุรี

นาย ชัยวัฒน์ บัญจพงษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาสังคัมวิทยามหาบัณฑิต สาขาประชากรศาสตร์

แผนวิชาสังคัม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2515

000649

I 16512234

KNOWLEDGE AND ATTITUDES TOWARDS POPULATION EDUCATION
OF THE FINAL - YEAR STUDENTS IN
VOCATIONAL SCHOOLS IN BANGKOK - THONBURI CITY

Mr. Chaiwat Panjaphongse

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Art in Demography
Department of Social Studies
Graduate School
Chulalongkorn University

1972

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความรู้ และทัศนคติ ด้านประชากรศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษา ชั้นปีที่สอง
ท้าย ในเขตนครหลวงกรุงเทพ ชนบุรี

ชื่อ นายชัยวัฒน์ ปัญญา แผนกวิชา สังคม

ปีการศึกษา 2514

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ จุดมุ่งหมายเพื่อจะเปรียบเทียบความรู้และทัศนคติ ด้านประชากรศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษาชั้นปีที่สองท้าย ในจังหวัดนครหลวงกรุงเทพ ชนบุรี ทั้งนี้เพราะนักเรียนอาชีวศึกษาเป็นนักเรียนที่มีระดับความรู้สูงพอสมควร เนื่องจากมีจำนวนปีของการศึกษาทั้งหมดประมาณ 13 ปี ประกอบกับนักเรียนเหล่านี้ เป็นนักเรียนปีที่สองท้าย และเป็นผู้ที่อยู่ในวัยที่มีภาวะการเจริญพันธุ์สูง เมื่อสำเร็จออกไปแล้วยังจะมีโอกาสแต่งงานสูงอีกด้วย แต่ปัจจุบันยังไม่ได้แต่งงาน จึงเห็นว่าความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับประชากรศึกษาของบุคคลกลุ่มนี้เป็นเรื่องที่ต้องการศึกษาอย่างยิ่งเพราะการวิจัยที่ทำกันทั่วไป มักจะทำการศึกษาจากกลุ่มคนที่แต่งงานแล้ว

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ตัวอย่างประชากรจำนวน 360 คน ซึ่งสุ่มอย่างแบบมีระบบของนักเรียนอาชีวศึกษาปีที่สองท้าย 9 โรงเรียนคือ นักเรียนอาชีวชาย 3 โรงเรียน นักเรียนอาชีวหญิง 3 โรงเรียน และนักเรียนอาชีวสหศึกษา 3 โรงเรียน โดยทั้งหมดนี้ผู้วิจัยได้ทำการร่างแบบสอบถาม ความคุ้มครอง และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

ผลของการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับประชากร จากคะแนนเต็ม 8 คะแนน นักเรียนหญิงของโรงเรียนอาชีวหญิง เป็นกลุ่มที่ตอบได้คะแนนค่าที่สุดคือได้ 4.938 คะแนน หรือคิดเป็นอัตราร้อยละ 61.7 นักเรียนชายของโรงเรียนอาชีวชาย เป็นกลุ่มที่ตอบได้คะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดคือได้ 5.387 คะแนน หรือคิดเป็นอัตราร้อยละ 67.3

ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน นักเรียนชายของโรงเรียนอาชีวแบบสหศึกษาเป็นกลุ่มที่ตอบได้คะแนนเฉลี่ยค่าที่สุด คือได้ 7.887 คะแนน

หรือคิดเป็นอัตราร้อยละ 65.7 นักเรียนหญิงของ โรงเรียนอาชีวหญิง เป็นกลุ่มที่ตอบได้คะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดคือได้ 8.897 คะแนน หรือคิดเป็นอัตราร้อยละ 74.1

ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวจากคะแนนเต็ม 6 คะแนน นักเรียนหญิงของโรงเรียนอาชีวสหศึกษา เป็นกลุ่มที่ตอบได้คะแนนเฉลี่ยค่าที่สุด คือได้ 3.650 คะแนน หรือคิดเป็นอัตราร้อยละ 60.8 นักเรียนชายของโรงเรียนอาชีวชายเป็นกลุ่มที่ตอบได้คะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดคือได้ 4.342 คะแนน หรือคิดเป็นอัตราร้อยละ 72.4

ทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาของประชากร นักเรียนอาชีวชายของโรงเรียนอาชีวชายเป็นกลุ่มที่มีทัศนคติที่เห็นควยค่าที่สุด คืออัตราร้อยละ 91.9 นักเรียนหญิงของโรงเรียนอาชีวแบบสหศึกษาเป็นกลุ่มที่มีทัศนคติที่เห็นควยสูงที่สุด คืออัตราร้อยละ 99.0

ทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษา นักเรียนหญิงของโรงเรียนอาชีวแบบสหศึกษา เป็นกลุ่มที่มีทัศนคติที่เห็นควยค่าที่สุด คืออัตราร้อยละ 77.8 นักเรียนชายของโรงเรียนอาชีวชายเป็นกลุ่มที่มีทัศนคติที่เห็นควยสูงที่สุดคือ อัตราร้อยละ 90.1

ทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว นักเรียนหญิงของโรงเรียนอาชีวหญิง เป็นกลุ่มที่มีทัศนคติที่เห็นควยค่าที่สุด คืออัตราร้อยละ 78.4 นักเรียนชายของโรงเรียนอาชีวแบบสหศึกษา เป็นกลุ่มที่มีทัศนคติที่เห็นควยสูงที่สุดคืออัตราร้อยละ 88.7

ผลของการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทางด้านความรู้ และทัศนคติด้านประชากรศึกษาพบว่า ความรู้ในเรื่องประชากรศึกษาของนักเรียนอาชีวชายจะเหมือนกับความรู้ในเรื่องประชากรศึกษาของนักเรียนอาชีวหญิง และประเภทของโรงเรียนอาชีว ที่มีการสอนแบบสหศึกษาและแบบที่สอนเฉพาะ เพศชายหรือเพศหญิง เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง จะก่อให้เกิดความแตกต่างกันในด้านความรู้ของประชากรศึกษาของนักเรียนในเพศเดียวกัน สำหรับทางด้านทัศนคติพบว่านักเรียนทั้งสองเพศมีทัศนคติเกี่ยวกับประชากรศึกษาเหมือนกัน และประเภทของโรงเรียนอาชีวที่มีการสอนแบบสหศึกษาและแบบที่สอนเฉพาะ เพศชายหรือเพศหญิง เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งจะไม่ก่อให้เกิดผลของความแตกต่างกันในด้านทัศนคติในเรื่องประชากรศึกษาของนักเรียนในเพศเดียวกัน

Thesis Title Knowledge and Attitudes Towards Population Education of the Final-year Students in Vocational Schools in Bangkok-Thonburi City

Name Mr. Chaiwat Panjaphongse Department Social Studies

Academic Year 1971

ABSTRACT

The Purpose of this study is to compare the knowledge and attitudes towards population education of the final year students in vocational schools in Bangkok-Thonburi City. The vocational-students have been in schools for more than 13 years. Most previous research on attitudes towards population has been done on married persons; studies, such as the present one, based on unmarried persons are rare. In addition the knowledge and attitudes towards population education of these students are of interest because all of them are in their last year of study and in an age group with potentially high fertility. Although they are still single, they are close to the time when they can be expected to marry and start their family building.

The 360 students in the sample were obtained through systematic random sampling in 9 vocational-schools; 3 male vocational schools, 3 female vocational schools and 3 co-educational vocational schools. The questionnaire used in the data collection was especially designed for this study.

It was found from the research that:

Knowledge about population. From a possible maximum score of 8 points, female students from female vocational schools received the lowest average score of 4.938 points or

61.7%. The highest average score was from male students of male vocational schools. It was 5.387 points or 67.3%.

Knowledge about sex education. From a possible maximum score of 12 points, male students from co-educational vocational schools received the lowest average score of 7.887 points or 65.7%. Female students from female vocational schools received the highest average score of 8.897 points or 74.1%.

Knowledge about family planning. From a possible maximum score of 6 points, female students from co-educational vocational schools received the lowest average score of 3.650 points or 60.8%. Male students from male vocational schools received the highest average score of 4.342 points or 72.4%.

Attitudes towards the seriousness of population problems. All groups agreed that population problems were serious matters. However some differences were evident. Male students from male vocational schools agreed the least with an average of 91.9 agreement. Female students of co-educational vocational schools showed a 99.0 percentage rate of agreement which was the highest one found.

Attitudes towards sex education. Most students agreed to the idea of sex education. Female students of co-educational vocational schools were least favourable with a 77.8 percentage rate of agreement. Male students of male vocational schools were the most favourable with a 90.1 percentage rate of agreement.

Attitudes of family planning. Female students of female vocational schools were least favourable with a rate of 78.4% agreement. Male students of co-educational vocational schools were most favourable with a rate of 88.7% agreement.

The results of this study has shown that male and female students have similar levels of knowledge of population education. However, students of the same sex in different kinds of school (co-educational or non co-educational) have shown differences in their knowledge of population education. With respect to their attitudes, students of both sexes and attending all three types of schools show no significant difference.

กิติกรรมประกาศ

การเขียนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ อาจารย์ที่ปรึกษา และควบคุมการวิจัย ศาสตราจารย์แพทย์หญิงจินตภา สายัณห์วิกสิต และนายแพทย์สมชาย สุพันธ์วิซ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการหาขอบกพร่อง ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.จอห์น โนเคล และอาจารย์แวนทิพย์ นิมมานเหมินท์ ที่ได้กรุณาแนะนำและแก้ไขบทความภาษาอังกฤษ

อนึ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความร่วมมืออย่างดีของท่านอาจารย์ผู้อำนวยการโรงเรียนอาชีวศึกษา และคณาจารย์ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล - เพื่อทำการวิจัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ชัชวรัตน์ ปัญงพงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฎ
บทที่	
1. บทนำ	1
คำนำ	1
ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	2
แนวความคิดที่สำคัญในวิทยานิพนธ์	10
ขอบเขตของการศึกษา	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการวิจัยนี้	12
2. วิธีการวิจัย	14
วิธีเก็บข้อมูล และลักษณะโดยทั่วไปของข้อมูล	14
การสุ่มตัวอย่าง	15
ลักษณะโดยทั่วไปของข้อมูล	17
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	24
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ในเรื่องประชากรศึกษา	24
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติในเรื่องประชากรศึกษา	25
3. ผลการวิจัย และการอภิปรายผลการวิจัย	26
ความรู้เกี่ยวกับประชากรศึกษา	26
ความรู้เกี่ยวกับประชากร	26
ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา	27

ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว	32
ทัศนคติเกี่ยวกับประชากรศึกษา	35
ทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาของประชากร	35
ทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษา	40
ทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว	46
4. สรุป และขอเสนอแนะ	52
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก	62
ก. สูตรสถิติที่ใช้ในการวิจัย	63
ข. แบบสอบถาม	66
ค. ตารางแสดงอัตราการย่อยละของนักเรียนที่ตอบแต่ละข้อ ที่มีอยู่ใน แบบสอบถาม	77
ประวัติการศึกษา	87

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1.	จำนวนนักเรียนและขนาดของตัวอย่างของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามประเภทของโรงเรียน	18
2.	อัตราร้อยละของนักเรียน จำแนกตามอายุ เพศ และประเภท ของโรงเรียน	19
3.	อัตราร้อยละของนักเรียน จำแนกตาม ศาสนา เพศ และประเภท ของโรงเรียน	20
4.	อัตราร้อยละของนักเรียน จำแนกตามภาคที่เกิด เพศ และประเภท ของโรงเรียน	20
5.	อัตราร้อยละของนักเรียน จำแนกตามประเภทที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ขณะที่เรียนหนังสือ เพศ และประเภทของโรงเรียน	21
6.	อัตราร้อยละของนักเรียน จำแนกตามระยะเวลาที่นานที่สุด ที่ นักเรียนได้เคยอาศัยอยู่กับบุคคลที่ไม่ใช่ บิดา มารดา หรือญาติ พี่น้องสนิทก่อนหน้าที่จะเข้ามาศึกษาที่โรงเรียนปัจจุบัน เพศ และประเภทของโรงเรียน	22
7.	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับประชากรระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา โดยจำแนกตามเพศและประเภทของโรงเรียน	27
8.	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา โดยจำแนกตามเพศและประเภทของโรงเรียน	28
9.	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ผู้ซึ่งเข้าใจในองค์ประกอบของเรื่องเพศอย่างสมบูรณ์โดยจำแนก ตามเพศและประเภทของโรงเรียน	29
10.	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ผู้ซึ่งเข้าใจในองค์ประกอบของเรื่องเพศอย่างไม่สมบูรณ์ โดยจำแนก	

	ตามเพศและประเภทของโรงเรียน	30
11.	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ผู้ซึ่งเข้าใจในองค์ประกอบของเรื่องเพศอย่างสมบูรณ์ กับผู้ซึ่งเข้าใจในองค์ประกอบของเรื่องเพศอย่างไม่สมบูรณ์ ของโรงเรียนประเภทเดียวกัน	31
12.	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา โดยจำแนกตามเพศและประเภทของโรงเรียน	33
13.	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ผู้ซึ่งเข้าใจความหมายการวางแผนครอบครัวได้ถูกต้องสมบูรณ์ โดยจำแนกตามเพศและประเภทของโรงเรียน	35
14.	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ผู้ซึ่งเข้าใจความหมายการวางแผนครอบครัวได้ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ โดยจำแนกตามเพศและประเภทของโรงเรียน	36
15.	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ผู้ซึ่งเข้าใจความหมายการวางแผนครอบครัวได้ถูกต้องสมบูรณ์ กับผู้ซึ่งเข้าใจความหมายของการวางแผนครอบครัวได้ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ของโรงเรียนประเภทเดียวกัน	37
16.	อัตราร้อยละของนักเรียนที่มีทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาของประชากรจำแนกตามเพศและประเภทของโรงเรียน	38
17.	เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาของประชากรระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา โดยจำแนกตามเพศและประเภทของโรงเรียน	38
18.	ทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาของประชากร จำแนกตาม ประเภทของนักเรียน	39
19.	อัตราร้อยละของนักเรียนที่มีทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษา จำแนกตามเพศและประเภทของโรงเรียน	40
20.	เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษาระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา โดยจำแนกตามเพศและประเภทของโรงเรียน	41

21.	ทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษา จำแนกตามประเภทของนักเรียน	43
22.	เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษาระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาผู้ซึ่งเข้าใจในองค์ประกอบของเรื่องเพศอย่างสมบูรณ์ โดยจำแนกตามเพศและประเภทของโรงเรียน	43
23.	เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษาระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาผู้ซึ่งเข้าใจในองค์ประกอบของเรื่องเพศโดยอย่างไม่สมบูรณ์ โดยจำแนกตามเพศ — และประเภทของโรงเรียน	44
24.	เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษาระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาผู้ซึ่งเข้าใจในองค์ประกอบของเรื่องเพศอย่างสมบูรณ์กับผู้ซึ่งเข้าใจในองค์ประกอบของเรื่องเพศโดยอย่างไม่สมบูรณ์ของโรงเรียนประเภทเดียวกัน	45
25.	อัตราร้อยละของนักเรียนที่มีทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว จำแนกตามเพศและประเภทของโรงเรียน	46
26.	เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา โดยจำแนกตามเพศและประเภทของโรงเรียน	47
27.	ทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว จำแนกตามเพศและประเภทของโรงเรียน	48
28.	เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาผู้ซึ่งเข้าใจความหมายการวางแผนครอบครัวได้ถูกต้องสมบูรณ์ โดยจำแนก — ตามเพศและประเภทของโรงเรียน	49
29.	เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาผู้ซึ่งเข้าใจความหมายการวางแผนครอบครัวได้ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ โดยจำแนกตามเพศและประเภทของโรงเรียน	50
30.	เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาผู้ซึ่งเข้าใจความหมายการวางแผนครอบครัวได้ถูกต้องสมบูรณ์ กับผู้ซึ่งเข้าใจความหมายการวางแผนครอบครัวได้ไม่ถูกต้องสมบูรณ์	51